

Gramotnostní dovednosti v období mladšího školního věku – možnosti rozvoje a diagnostiky. Pracovní listy.

Klára Špačková a kol.

Zvýšení kvality vzdělávání žáků, rozvoje klíčových
kompetencí, oblastí vzdělávání a gramotností

Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova, 2019

Vzdělávací modul
ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Vzdělávací modul Čtenářská gramotnost

Gramotnostní dovednosti v období
mladšího školního věku –
možnosti rozvoje a diagnostiky.
Pracovní listy.

*Klára Špačková, Veronika Laufková,
Marie Rychlíková, Anna Kucharská,
Zuzana Janoušková, Michaela Jiroutová*

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vzdělávací modul

Čtenářská gramotnost

**Gramotnostní dovednosti v období
mladšího školního věku –
možnosti rozvoje a diagnostiky.
Pracovní listy.**

Publikace vznikla v rámci projektu *Zvýšení kvality vzdělávání žáků, rozvoje klíčových kompetencí, oblastí vzdělávání a gramotností*, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_011/0000664 (2017-2019), financováno z Evropských sociálních fondů, řešiteli projektu jsou Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Technická univerzita v Liberci a META, o.p.s.

Publikace je určena ke vzdělávacím účelům.

Hlavní manažer projektu Univerzity Karlovy:

doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Manažer projektu Masarykovy univerzity:

doc. PhDr. Petr Knecht, Ph.D.

Manažer projektu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích:

doc. RNDr. Helena Koldová, Ph.D.

Manažer projektu Technické univerzity v Liberci:

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

Manažer projektu – META, o.p.s.:

PhDr. Kristýna Titěrová

Autoři publikace:

PhDr. Klára Špačková, Ph.D., PhDr. Veronika Laufková, Ph.D., Mgr. Marie Rychlíková, Ph.D.,
doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D., Mgr. Zuzana Janoušková, Mgr. Michaela Jiroutová

Řešitelský kolektiv:

Interaktivní kniha 1, Interaktivní kniha 2, Kocourkov, Město Nepovězto:

PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Z vyprávění čarodějnicina pomocníka, Z vyprávění indiánského stařečka:

doc. PhDr. Ondřej Hník, Ph.D.

Motýli, Masožravky: Mgr. Tomáš Kerbert

Adaptované materiály Interaktivní kniha, Kocourkov, Motýli, Penál, Komiks:

Mgr. Zuzana Janoušková, Mgr. Michaela Jiroutová

Komiks, Třída: Mgr. Marie Rychlíková, Ph.D., PhDr. Veronika Laufková, Ph.D., Ph.D., Mgr. Nikola Frkalová, Mgr. Jana Hájková, Mgr. Zuzana Hájková, Mgr. Věra Malinová, Mgr. Markéta Platzová, Mgr. Olga Rejžková, Mgr. Blanka Waldhansová, Mgr. Jolana Ronková, Ph.D.

Ilustrace: Mgr. Marie Rychlíková, Ph.D.

Evaluace pracovních listů:

Mgr. Nikola Frkalová, Mgr. Jana Hájková, Mgr. Zuzana Hájková, Mgr. Věra Malinová,
Mgr. Markéta Platzová, Mgr. Olga Rejžková, Mgr. Blanka Waldhansová,
Mgr. Jolana Ronková, Ph.D.

Recenze:

Mgr. Radka Brabcová

Vydala:

Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta v r. 2019

Abstrakt

Soubor pracovních listů navazuje na publikaci Gramotnostní dovednosti v období mladšího školního věku – možnosti rozvoje a diagnostiky a obsahuje materiály připravené pro tisk a přímou práci se žáky.

Klíčová slova: poslech s porozuměním, práce s ilustrací, porozumění čtenému textu, rozvoj čtenářské gramotnosti

Abstract

Following the publication Literacy skills of primary school students – the issue of development and diagnostics this material presents the set of ready to print worksheets.

Key words: listening comprehension, picture reading, reading comprehension, development of reading literacy

PRACOVNÍ LISTY

Obsah

Poslech 1 - pracovní list (Z vyprávění čarodějnicina pomocníka)	7
Poslech 2 - pracovní list (Z vyprávění indiánského stařečka)	9
Poslech 3 - pracovní list (Kocourkov).....	11
Poslech 4 - pracovní list (Město Nepovězto)	13
Poslech A1 pracovní list (Penál)	15
Poslech A2 - pracovní list (Kocourkov - adaptovaná úroveň)	18
Motýli - výchozí text	22
Motýli - pracovní list.....	23
Masožravky - výchozí text	25
Masožravky - pracovní list.....	26
Objevte kouzlo mluvících knih 1 - pracovní list	29
Objevte kouzlo mluvících knih 2 - pracovní list	33
Motýli A1 - pracovní list.....	36
Objevte kouzlo mluvících knih A2 - pracovní list.....	40
Třída.....	45
Komiks - část 1.....	47
Komiks - část 2.....	48
Komiks A1	49

POSLECH 1 – PRACOVNÍ LIST

Společně si vyzkoušíme:

Čarodějnice z vyprávění se jmenovala:

- A) Barbora
- B) Asterix
- C) **Brixela**

Ted' pracuj sám:

1. O kom bylo vyprávění? Jmenuj dvě hlavní postavy:

2. Kde žila čarodějnice?

- A) ve městě
- B) v lese
- C) v sadu

3. Co musel dělat čarodějnicin pomocník?

- A) zdravit a kouzlit
- B) míchat lektvary a uklízet
- C) pít sirupy a tloustnout

4. Kolik lektvarů bylo ve vyprávění zmíněno? Zakroužkuj.

2 3 4 5

5. Označ křížkem správnou odpověď:

	ANO	NE
Čarodějnice byla zlá.		
Pomocníkem čarodějnice byl kluk.		
Pomocník byl přivázan řetězy v kuchyni.		

1. Jak bys nejlépe popsal(a) příběh?

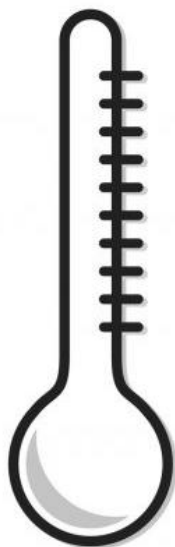
- A) pravdivý příběh
- B) vymyšlený příběh
- C) příběh z novin

2. Nakresli nebo popiš, co se stane po vypití lektvaru scvrknutí.

Vyhodnocení

Jak se ti dnes dařilo odpovídat na otázky? Vyznač na teploměru.

Zodpověděl/a jsem vše a bezchybně.

Zatím se mi nedařilo.

Počet bodů	Získávání informací (otázky 1, 2, 4)	Zpracování informací (otázky 1, 2, 3)	Zhodnocení textu (otázka 6)	Celkem
	/4	/6	/1	/11

POSLECH 2 – PRACOVNÍ LIST**Společně si vyzkoušíme:**

Stařeček z vyprávění se jmenoval:

- A) Velký kámen
- B) Lesní tůně
- C) Vytrvalý bizon
- D) Skála

Samostatná práce:

1. Kdo vypráví text?

- A) Afričan
- B) indián
- C) eskymák
- D) bizon

2. Označ křížkem správnou odpověď:

	ANO	NE
Stařeček pochází ze Severní Ameriky.		
Stařeček říká, že indiánům se ubližovalo.		
Stařeček říká, že indiáni žijí v souladu s přírodou.		

3. Stařeček uvádí několik příkladů toho, co pokládají indiáni na zemi za živé. Uveď tři z nich:

_____ , _____ , _____

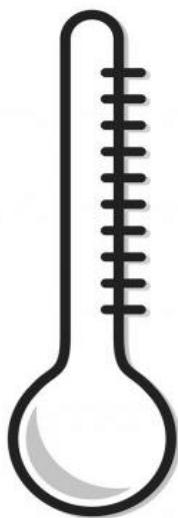
4. Koho stařeček nazývá bílými lidmi?

- A) lidé s bílou pletí
- B) lidé z bílými maskami
- C) lékaři v bílých pláštích
- D) kuchaři v bílých čepicích

5. Jak bychom se podle stařečka měli chovat k naší Zemi?
- A) vylovit všechny ryby
 - B) zabít zajíce z okolí
 - C) využít všechno ze zabitého zvířete
 - D) házet odpadky do vody
6. Součástí jakého pořadu na rádiu by toto vyprávění mohlo být?
- A) Reklamní blok (jako reklama na cestovní kancelář zájezdů do Severní Ameriky)
 - B) Interview – pořad zaměřený na rozhovory se známými osobnostmi
 - C) Zprávy ve 12 – aktuální přehled zpráv z domova i ze světa
 - D) Četba na pokračování – zajímavé, napínavé i úsměvné příběhy do ucha

Vyhodnocení

Zodpověděl/a jsem vše a bezchybně.

Zatím se mi nedařilo.

Počet bodů	Získávání informací (otázka 3)	Zpracování informací (otázky 1, 2, 4, 5)	Zhodnocení textu (otázka 6)	Celkem
	/3	/6	/1	/10

POSLECH 3 – PRACOVNÍ LIST

Společně si vyzkoušíme:

Pro koho byla hlášení určena?

- ① pro posluchače rádia
- ② pro cestující
- ③ pro účastníky koncertu

Ted' pracuj sám:

1. Odkud je hlášení, které jste slyšeli?

- ① Z autobusového nádraží. ② Z vlakového nádraží. ③ Z letiště.

2. Ve které stanici hlášení probíhá? Napiš její název.

3. V hlášení se dozvídáme o:

- ① aktuálních informacích ohledně příjezdu a odjezdu vlaků
- ② změnách v jízdním vlakovém řádu
- ③ plánech na dobrodružný výlet

4. Hlášení podává informace o Modrém rychlovlaku a:

- ① Veselém osobním vlaku.
- ② Smutném osobním vlaku.
- ③ Ostrovském vlaku.

5. O příjezdu Modrého rychlovlaku jsme se z hlášení dozvěděli (vybarvi políčka se správnou odpovědí):

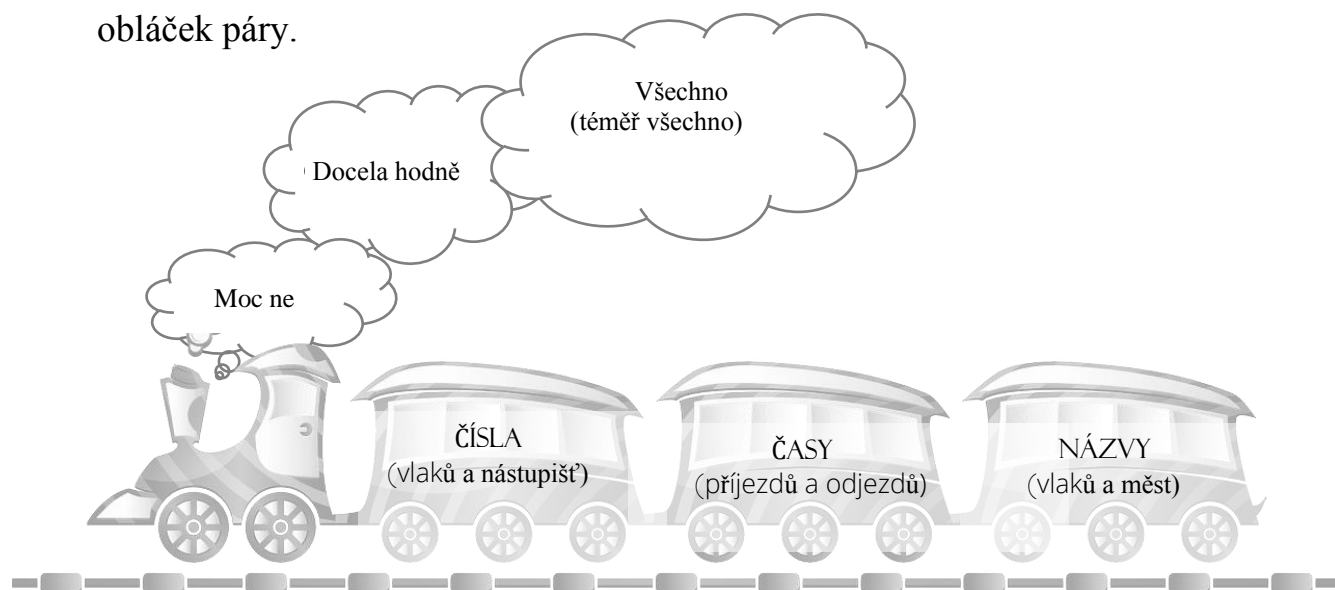
JAKÉ JE ČÍSLO VLAKU?	ODKUD PŘIJEL?	V KOLIK HODIN PŘIJEL?	KDE NA NÁDRAŽÍ ZASTAVIL?
421	ze směru Křupka	v 10 hodin	nástupiště 1
428	ze směru Ostrov smůly	v 11 hodin	nástupiště 3

6. O příjezdu Modrého rychlovlaku jsme se z hlášení dozvěděli (vybarvi políčka se správnou odpovědí):

V KOLIK HODIN ODJÍŽDÍ?	ODJÍŽDÍ PODLE JÍZDNÍHO ŘÁDU?	Z JAKÉHO ODJÍŽDÍ NÁSTUPIŠTĚ?	KAM DÁLE POKRAČUJE?
v 10 hodin 10 minut	ano (načas)	nástupiště 2	směr Nové město, Křupka, Barevná stanice
v 10 hodin	ne, odjíždí se zpožděním	nástupiště 3	směr Nové město, Ostrov přání a Ostrov snů

Vyhodnocení:

- Kolik sis dokázal(a) dnes zapamatovat informací? Vybarvi příslušný obláček páry.

- Jaké informace se ti dobře pamatovaly? Vybarvi vagónek nebo vagónky.

Počet bodů	Získávání informací (otázky 4, 5, 6)	Zpracování informací (otázky 1, 2, 3)	Celkem
	/3	/12	/15

Zdroj obrázku: <https://pixabay.com/>

POSLECH 4 – PRACOVNÍ LIST

Společně si vyzkoušíme:

Pro koho byla hlášení určena?

- ① pro posluchače rádia
- ② pro cestující
- ③ pro účastníky koncertu
- ④ pro pacienty v nemocnici

Samostatná práce:

1. Odkud je hlášení, které jste slyšeli?

- ① autobusové nádraží
- ② vlakové nádraží
- ③ trolejbusové nádraží
- ④ letiště

1. Kolika vlaků se hlášení týká?

- ① jednoho
- ② dvou
- ③ tří
- ④ čtyř

2. Ve které stanici hlášení probíhá?

2. Označte křížkem správnou odpověď:

	ANO	NE
Létající vlak číslo pět – osm patří společnosti Dobří listonoši.		
Přijede létající vlak ze směru Ostrov vzpomínek a Ostrov smůly hlavní nádraží k nástupišti číslo jedna, kolej druhá, severní část?		
Končí ve stanici Město Nepovězto hlavní nádraží expres číslo jedna – dva – tři?		
Je z důvodu výluky zavedena náhradní expresní doprava?		

3. Co je to „expres“?

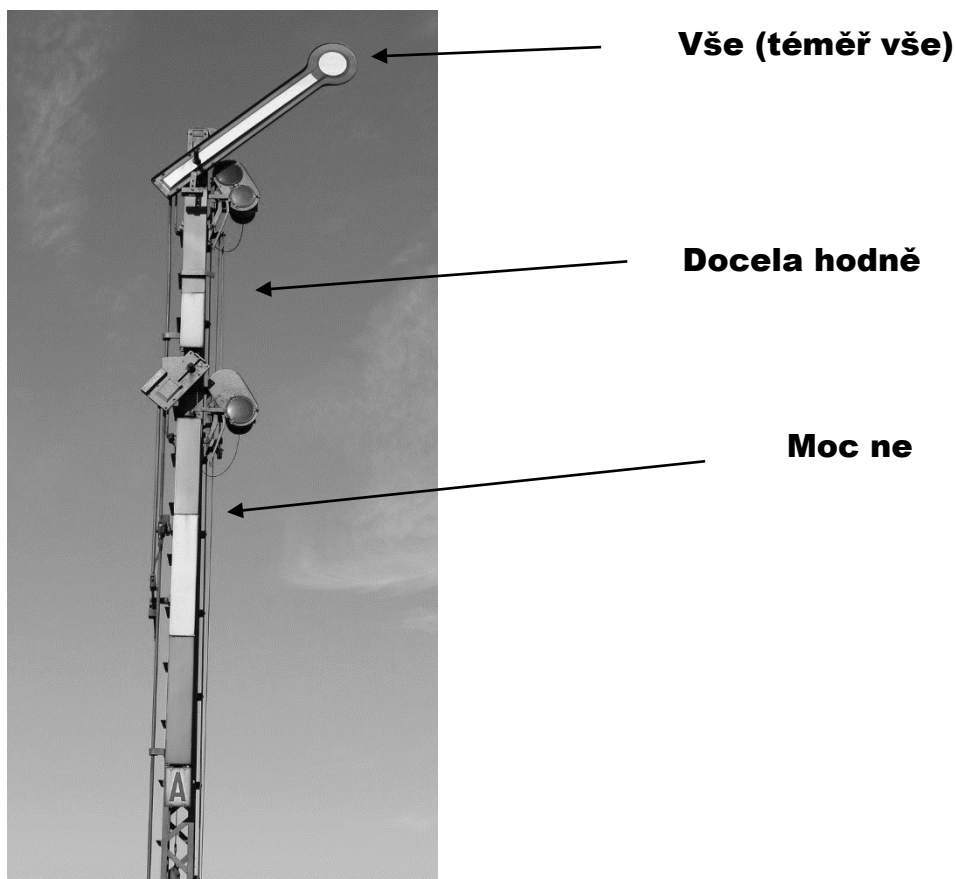
- ① vlak, který zastavuje většinou v každé stanici a dopraví nás na kratší vzdálenosti
- ② pohodlný a rychlý vlak, který nezastavuje ve všech stanicích a dopraví nás na delší vzdálenosti
- ③ vlak, který jezdí hlavně v noci a jsou v něm zařazeny také lůžkové a lehátkové vozy
- ④ vlak, který jezdí nadzvukovou rychlostí

4. Doplňte do tabulky chybějící údaje z hlášení.

	Číslo vlaku	Čas příjezdu/odjezdu	Nástupiště/kolej	Společnost
Létající vlak		16:10/16:20		
Expres	123		5	Dobří listonoši

Vyhodnocení

Na obrázku vidíš traťové zařízení, kterému se říká návěstidlo. Podle polohy horního ramene strojvedoucí pozná, zda může jet, zda má snížit rychlost nebo zda má úplně zastavit. Pomocí obrázku znázorni, **kolik se ti dnes podařilo zapamatovat z hlášení informací**. Vybarvi červeně odpovídající část návěstidla.

	Získávání informací (otázky 4, 6)	Zpracování informací (otázky 1, 2, 3, 5)	Celkem
Počet bodů	/8	/4	/12

Zdroj obrázku: <https://pixabay.com/>

Jméno: _____

Datum: _____

POSLECH A1 PRACOVNÍ LIST

PROPISKA

GUMA

NŮŽKY

PASTELKY

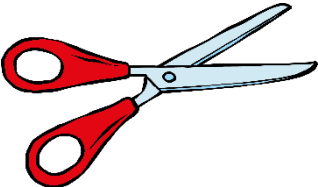

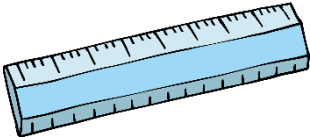
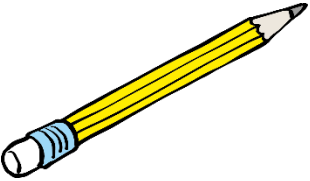
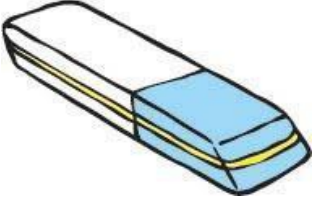
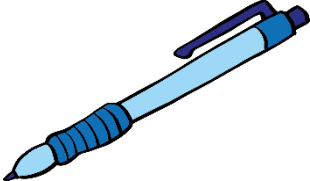

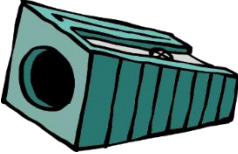
LEPIDLO

TUŽKA

PERO

OŘEZÁVÁTKO

PRAVÍTKO

		
1. N _____	2. P _____	3. P _____
		
4. T _____	5. G _____	6. P _____
		
7. L _____	8. P _____	9. O _____

1. Co je to? Napiš slova k obrázkům. Obrázky můžeš vybarvit.

2. Spoj barvu a slovo:

žlutá

modrá

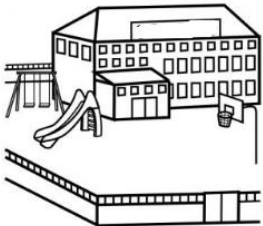

Jméno:

Datum:

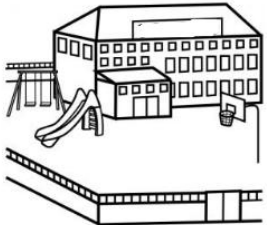

červená

**3. Poslouchej. O čem vyprávění je? Zakroužkuj písmeno (A, B, C, D).
Obrázky můžeš vybarvit.**

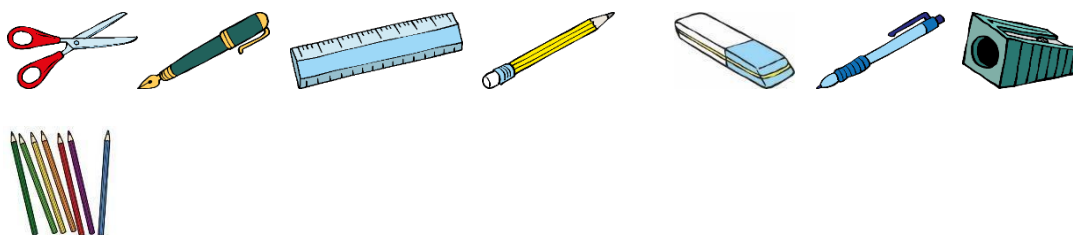
			
A. o školní tašce	B. o škole	C. o penálu	D. o dětském pokoji

4. Poslouchej vyprávění a odpověz na otázky:

a) Kde teď penál je? Zakroužkuj písmeno (A, B, C):

		
A. ve škole	B. v dětském pokoji	C. v obchodě

b) Které pomůcky slyšíš? Zakroužkuj obrázky:

c) Napiš, které další pomůcky bude penál potřebovat?

5. Zakroužkuj správnou odpověď:

a) Je září. Škola začala.	ANO	NE
b) Penál si koupila holka.	ANO	NE
c) Penál se těší do školy.	ANO	NE
d) Penál už má všechny pomůcky.	ANO	NE

6. Nakresli penál podle popisu ve vyprávění.

(nápověda: auto = , zip =)

Použité zdroje:

Autor obrázků: Vojtěch Šeda, © META, o. p. s.

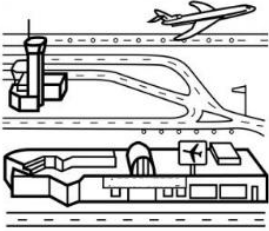

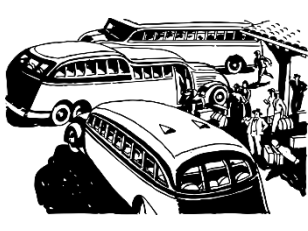

Autor piktogramů: Sergio Palao, ARASAAC (<http://arasaac.org>), [CC \(BY-NC-SA\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Jméno: _____

Datum: _____

POSLECH A2 – PRACOVNÍ LIST

1. Poslouchej. Kde to je? Zakroužkuj písmeno (A, B, C, D). Obrázky můžeš vybarvit.

			
A. na letišti	B. na vlakovém nádraží	C. na autobusovém nádraží	D. v metru

2. Co je to? Napiš slova k obrázkům. Obrázky můžeš vybarvit.

NÁSTUPIŠTĚ

NÁDRAŽÍ

VLAK

RYCHLÍK

OSOBNÍ VLAK

STANICE

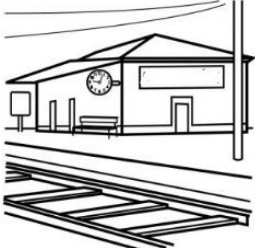
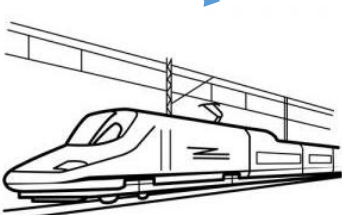
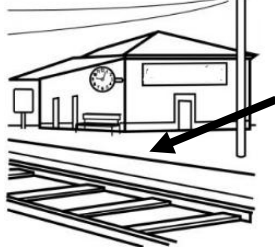

3. Spoj slova (slovesa a podstatná jména). Pak předved' pantomimou.

sloveso:

odjet

podstatné jméno:

výstup

		
1. N	2. R	3. N
		
4. V	5. S	6. O
přijet		odjezd

Jméno:

Datum:

nastoupit
vystoupit

příjezd
ná

4. Poslouchej hlášení na nádraží. Vstaň ze židle nebo zvedni ruku, když uslyšíš slova v tomto pořadí:

stanice Kocourkov, rychlík, příjezd, odjezd, osobní vlak, nástupiště, vystupte, nástup, společnost

5. Poslouchej hlášení na nádraží a odpověz na otázky:

a) Jak se jmenuje stanice, ve které slyšíme hlášení?

Napiš název: _____

b) Kolik je v hlášení vlaků? Zakroužkuj: 1 2 3

6. Poslouchej hlášení a doplň tabulku:

	Hlášení 1	Hlášení 2
číslo vlaku		
příjezd		
odjezd		
nástupiště		
Odkud vlak přijel? = ze směru (napiš 1 jméno stanice)		
Kam vlak pokračuje? = ve směru (napiš 1 jméno stanice)		

7. Nakresli, jak se pohybuje rychlík a jak osobní vlak. Můžeš nakreslit i zvířata, která se tak pohybují.

8. Odpověz na otázky:

a) Jak se jmenují společnosti, kterým patří vlaky?

1. Kocourkov a Ostrov
2. České dráhy a RegioJet
3. Cestujeme s chutí a Nové Město
4. Barevná dopravní a České dráhy

b) Vymysli a nakresli logo jedné společnosti.

c) Kolik znělek jste slyšeli? _____

d) Proč v hlášení znělky jsou?

e) Doplně slova *odděluje* ( ) – *upozorňuje* () do textu:

1. Znělka (gong) na začátku _____, že bude hlášení.
2. Znělka (gong) mezi hlášeními _____ jednotlivá hlášení

9. Vyber si jednu stanici a nakresli ji:

Použitá zdroje:

Autor piktoqramů: Sergio Palao, ARASAAC (<http://arasaac.org>), [CC \(BY-NC-SA\)](#)

Obrázky:

[cit. 2018-06-07]. Dostupný pod licencí Creativ Commons a Public Domain na WWW
:<<https://pixabay.com/cs/vinobran%C3%AD-cestovn%C3%AD-autobusy-35071/>><[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C5%BDelezni%C4%8Dn%C3%AD_stanice_Pohled_\(Dopravn%C3%AD_stanice_1981-1982\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C5%BDelezni%C4%8Dn%C3%AD_stanice_Pohled_(Dopravn%C3%AD_stanice_1981-1982).jpg)><https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Masters_of_Rock_2010,_n%C3%A1dra%C5%BE%C3%AD,_810_na_pos%C3%ADlen%C3%A9m_vlaku.jpg

MOTÝLI

Dospělý motýl a rostlina si často vzájemně pomáhají: motýl rostlinu opyluje a za odměnu z květů nasává sladký nektar.

Motýlí samička klade vajíčka většinou na listy, z vajíček se líhnou housenky. Motýl pro ně musí vybrat vhodnou rostlinu: usedne na ni a díky tomu ji ochutná svými smyslovými buňkami v chodidlech. Housenky se krmí listím, několikrát se svléknou a povyrostou a nakonec se zakuklí.

Kukly jsou obvykle zavěšené na listech nebo stoncích. Jsou zbarvené tak, aby vypadaly podobně jako okolí a nepřítel si jich nevšiml. V kukle se housenka „rozpustí“. Ze vzniklé hmoty se poskládá dospělý motýl, který se potom vylíhne. Koloběh tak může začít znovu.

Někteří motýli však žijí jinak: třeba housenky mola šatního se živí oblečením nebo potravinami, dospělí moli nemají vyvinutý sosák a rostlinu ve svém životě ani nepotkají.

MOTÝLI – PRACOVNÍ LIST

Společně si vyzkoušíme:

Dospělí moli nemají:

- A) chodidla
- B) smyslové buňky
- C) sosák

Ted' pracuj samostatně:

1. Kukly motýlů:

- A) jsou obvykle zahrabané v hlíně
- B) jsou obvykle zavěšené na listech nebo stoncích
- C) klade samička do květů

2. Jak probíhá vzájemná pomoc mezi rostlinami a motýly?

3. Vyznač pole se správnými odpověďmi, které ses dozvěděl(a) z textu.

MOTÝLI A HOUSENKY	Vhodnou rostlinu ochutnávají motýli svými chodidly.	V kukle housence narostou křídla i tykadla.	Housenka je rostlinám prospěšná.	Dospělí motýli jsou rostlinám prospěšní.
ROSTLINY	Vajíčka motýlích samiček můžeme najít na květu rostlin.	Listy rostlin slouží jako potrava larvám motýlů.	Listy rostlin se živí housenky všech motýlů, i mola šatního.	Z květů rostlin sají motýli nektar.

4. Co by se stalo, kdyby kukly byly výrazně zbarvené?

- A) Nemohl by se z nich vylíhnout motýl.
- B) Nevyvinul by se jim sosák a zemřely by hlady.
- C) Predátoři by si jich všimli a sežrali je.

5. Kde byste mohli takovýto text najít?

- A) v atlase světa
- B) v časopise
- C) v leporelu

Vyhodnocení

Jak jsi spokojený/á se svým dnešním výkonem? Čím více housenky vybarvíš, tím více jsi spokojený/á.

Na druhém obrázku vyznač, kolik nových informací ses dozvěděl/a? Čím více housenky vybarvíš, tím více nových informací ses dozvěděl/a.

Zde můžeš napsat svoji poznámku, postřeh nebo připomínku:

Počet bodů	Získávání informací (otázky 1, 2)	Zpracování informací (otázky 3,4)	Zhodnocení textu (otázka 5)	Celkem
	/2	/5	/1	/8

MASOŽRAVKY – PRACOVNÍ LIST

Společně si vyzkoušíme:

Co je obvyklou kořistí masožravých rostlin?

- A) plody nebo semena
- B) hmyz
- C) dešťová voda
- D) květy jiných rostlin

Ted' pracuj samostatně:

1. Proč jsou některé rostliny masožravé?

- A) Protože jsou předky masožravých zvířat.
- B) Protože jsou líné.
- C) Aby získaly jinak těžko dostupné živiny.
- D) Protože se to naučily od predátorů.

2. Zakroužkuj pravdivost, či nepravdivost tvrzení, která jsou zmíněna v textu.

Rostou tučnice pouze na území Česka?	ANO	NE
Pasti a květy masožravých rostlin jsou od sebe vzdálené proto, aby se jim lépe lákala kořist.	ANO	NE
Označujeme pasti láčkovek jako gravitační (gravitace = zemská přitažlivost)?	ANO	NE
Andrlovka měchýřkatá chytá svou kořist mechanickými pastmi umístěnými pod vodou.	ANO	NE

3. Zakroužkuj jeden z masožravých rodů, který v České republice nežije.

- A) rosnatky B) tučnice D) láčkovky C) bublinatky

4. Napiš, čím masožravé rostliny nejčastěji loví.

Své tvrzení zdůvodni: _____

5. Komu je text nejspíše určený?

- A) zelinářům
- B) lékařům
- C) knihovníkům
- D) vědcům

Vyhodnocení

Na levém obrázku je masožravá rostlina. Vyznač, jak jsi spokojený/á se svým dnešním výkonem (se svou prací v pracovním listu). Čím více rostliny vybarvíš, tím více jsi spokojený/á.

Na druhém obrázku vyznač, kolik nových informací ses dozvěděl/a? Čím více rostliny vybarvíš, tím více nových informací ses dozvěděl/a.

Zde můžeš napsat svoji poznámku, postřeh nebo připomínku:

V čem se potřebuji zlepšit: _____

Jakou pomoc budu potřebovat: _____

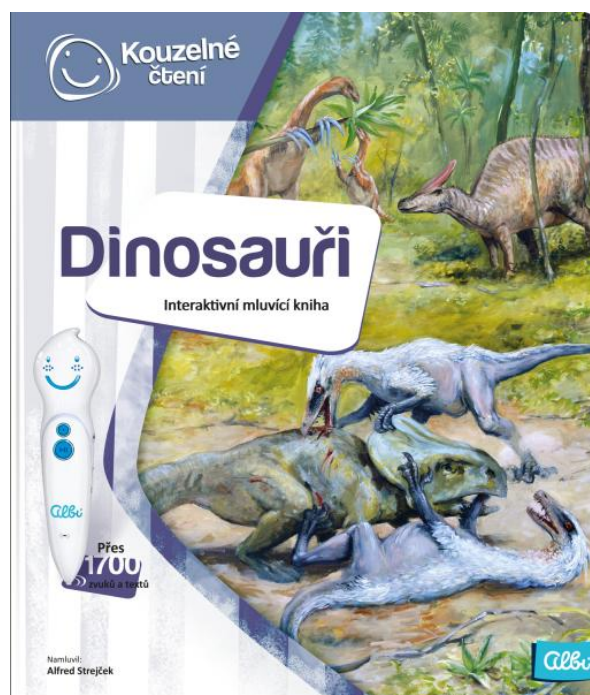
Počet bodů	Získávání informací (otázky 1, 4)	Zpracování informací (otázky 2, 3)	Zhodnocení textu (otázka 5)	Celkem
	/3	/5	/1	/9

Objevte kouzlo mluvících knih!

Hrajete si rádi? A také si rádi čtete? Tak to se Vám bude líbit tato kniha!

Určitě znáte knihy, které obsahují nejen text a obrázky, ale dají se hladit, skládat, něco do nich nalepit. Mezi ty, které nejen vydávají zvuky, ale i mluví nebo vás můžou zkoušet, patří knihy **Kouzelné čtení od ALBI**. Díky nim se můžete dozvědět nové věci, a ještě si užít zábavu.

A jak to funguje? Budete k tomu potřebovat mluvící tužku a zvláštní knížku. Tužka si přečte kód z knížky a potom dokáže předčítat, vydávat zvuky nebo vás i zkoušet, jestli si nové věci pamatujete. Jedna tužka se může použít na všechny knihy od ALBI – třeba na tu o lidském těle, dinosaurech, světě zvířat nebo dopravě.

A kde to všechno koupit? [Kupujte ve vybraných knihkupectvích a na internetu se slevou 20 %.](#)

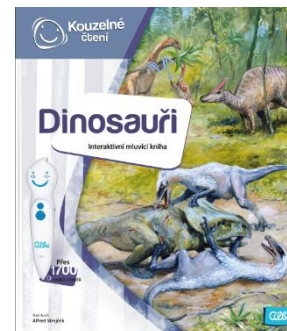

OBJEVTE KOUZLO MLUVÍCÍCH KNIH 1 – PRACOVNÍ LIST

1. Jaké „kouzlo“ umí knihy, o kterých se píše v textu?

- A) hladit
- B) skákat
- C) mluvit
- D) číst

2. Co se dozvíš z tohoto obrázku?

3. Co je potřeba k tomu, aby knížka mluvila? Uveď dvě věci.

4. Podívej se na druhý obrázek. Ukazuje části mluvicí tužky. U čísla 1 je napsáno, že je to světelný indikátor. Co tato část tužky asi dělá?

- A) ukazuje nám svět
- B) svítí, když tužka mluví
- C) bliká, když je tužka vypnutá
- D) nahrává náš hlas

5. Podívej se na druhý obrázek. Ukazuje části mluvicí tužky. Chybí tam označení u čísla 3. Jaký text tam asi patří?

- A) Hlasitost
- B) Nabíječka
- C) Baterie
- D) Zapnutí a vypnutí

6. Kde bys tento text mohl najít?

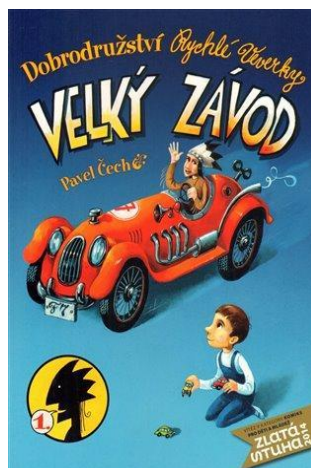
- A) na oblečení
- B) v časopise
- C) v kuchařce
- D) v návodu k televizi

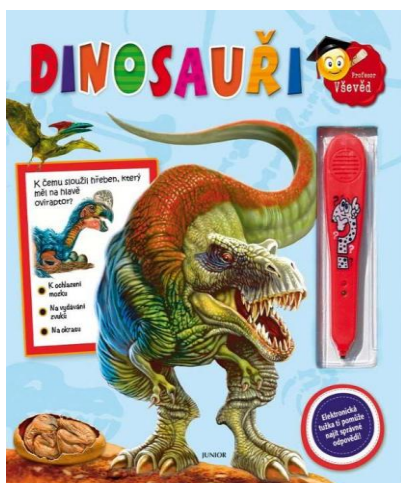
7. Co ti chce text hlavně sdělit?

- A) že máme hodně číst
- B) jak funguje mluvící tužka
- C) abychom si mluvící tužku a knížku koupili
- D) že čtení může být kouzelné

8. Podle čeho jsi poznal, co nám chce text říci? Vyznač to barevně.

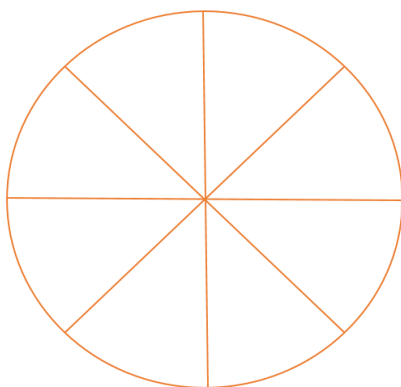
9. Knize od ALBI se říká interaktivní. To jsou knihy, které obsahují nejen text a obrázky, ale dají se hladit, skládat, můžeme tam strčit ruku, něco do nich napsat nebo nalepit. Označ křížkem, které knihy jsou interaktivní.

Vyhodnocení

Vyznač na obrázku, jak jsi spokojený/á se svým dnešním výkonem (čím více políček vybarvíš, tím více jsi spokojený/á).

V čem se potřebuji zlepšit: _____

Jakou pomoc budu potřebovat: _____

Počet bodů	Získávání informací (otázka 1)	Zpracování informací (otázka 3)	Zhodnocení textu (otázky 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9)	Celkem
	/1	/2	/12	/15

Obrázky dostupné z: <http://www.knihynovotna.cz/kniha/mazlicci-zviratka-k-pohlazeni/3107/>; <http://www.sehovcova.cz/cirkus-scartoni/>; <https://www.knihcentrum.cz/dinosauri-elektronicka-tuzka>; <https://neoluxor.cz/stolni-hry/poskladej-si-dejiny-ceskych-zemi--213471/>; <http://www.antikvariati-bohumin.cz/cz/knihy/priroda-zvirata/kone-jezdectvi/19257-svet-koni-a-poniku.html>; <http://www.zlatastuha.cz/gorila-a-ja>.

Přečtěte si tento text a odpovězte na následující otázky.

Objevte kouzlo mluvících knih!

Učíte se rádi nové věci? A také si rádi čtete? Tak to Vás určitě zaujme interaktivní kniha!

Co to vůbec je? Určitě znáte knihy, které obsahují nejen text a obrázky, ale dají se hladit, skládat, můžete jimi prostrčit ruku, něco do nich napsat, nalepit nebo vydávají různé zvuky. Mezi ty, které nejen vydávají zvuky, ale dokonce mluví v celých větách nebo vás můžou i zkusit, patří knihy **Kouzelné čtení od ALBI**. Jsou to unikátní knihy, díky kterým se zábavnou formou můžete dozvědět spoustu nových a užitečných informací.

A jak to funguje? Budete k tomu potřebovat mluvčí tužku a speciální knížku. Tužka si přečte kód z knížky a potom dokáže předčítat, vydávat zvuky zvířat, říkat anglická slovíčka nebo vás třeba i zkusit, jestli jste si nové věci zapamatovali. Jedna tužka se může používat na všechny knihy od ALBI – třeba také na tu o lidském těle, dinosaurech, českých dějinách, České republice nebo o světě.

A kde to všechno koupit? No přece na <http://www.kouzelnecteni.cz/>

Kupujte se slevou 20 % na www.albi.cz

OBJEVTE KOUZLO MLUVÍCÍCH KNIH 2 – PRACOVNÍ LIST

1. Kde by se tento text **nemohl** objevit?

- A) na plakátu na zastávce
- B) v novinách
- C) v časopise pro děti
- D) v návodu k práci

2. Co nám chce text hlavně sdělit?

- A) co jsou interaktivní knihy
- B) jak funguje mluvící tužka
- C) přesvědčit nás, abychom si koupili mluvící tužku a nějakou speciální knížku
- D) poučit nás o tom, jak je důležité číst

3. Podle čeho jste poznali to, co nám chce text říci? Uveďte dvě věci přímo v textu.

4. Jak rozumíš slovu *unikátní*? (v textu: *Jsou to **unikátní** knihy, díky kterým se zábavnou formou můžete dozvědět spoustu nových a užitečných informací.*)

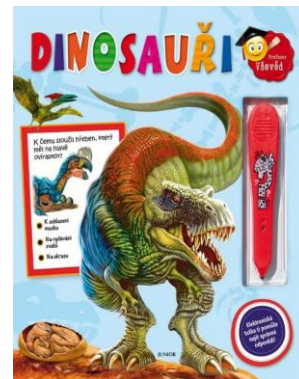
- A) jsou důležité
- B) jsou jedinečné, ojedinělé
- C) jsou pro všechny
- D) jsou oblíbené

5. Podívej se na druhý obrázek. Ukazuje části elektronické tužky. Vypadlo tam označení u čísla 3. Jaký text tam patří?

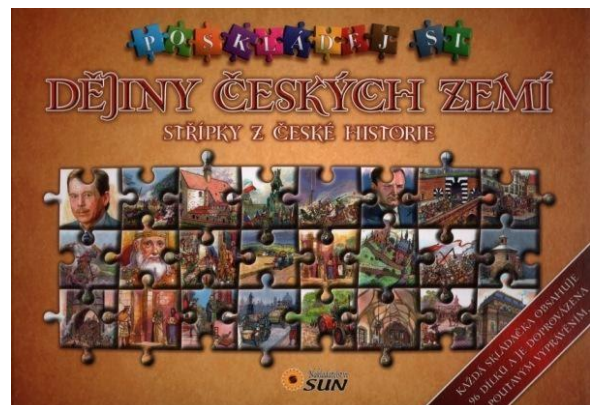
- A) Ovládání hlasitosti
- B) Nabíječka
- C) Baterie
- D) Tlačítko pro zapnutí a vypnutí

6. Interaktivní knihy neobsahují jen text a obrázky, ale dají se hladit, skládat, můžeš jimi prostrčit ruku, něco do nich napsat nebo nalepit nebo vydávají různé zvuky. Zaškrtni, které knihy jsou interaktivní.

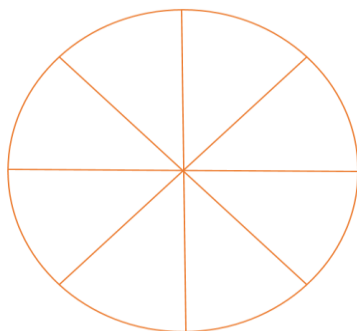

Snídaně se skládala z housek s volskými oky a zvětralé ovocné limonády. Když jsme dojedly, Gorila ze sebe vydala napil potlašené krkmutí, až nádoby kolem nás zarachotilo.
„Vajička jsou hrozně syty!“, prohlásila a omluvně sklopila oči. „Tak!“ zvolala potom a vyskočila, až se židle převrátla. „Nemůžeme tu jen tak lelkovat! Práce volá!“

Vyhodnocení

Vyznač na obrázku, jak jsi spokojený/á se svým dnešním výkonem (čím více políček vybarvíš, tím více jsi spokojený/á).

V čem se potřebuješ zlepšit: _____

Jakou pomoc budeš potřebovat: _____

Počet bodů	Zhodnocení textu (otázky 1, 2, 3, 4, 5, 6)	Celkem
	/11	/11

Obrázky dostupné z: <http://www.knihynovotna.cz/kniha/mazlicci-zviratka-k-pohlazeni/3107/>; <http://www.sechovcova.cz/cirkus-scartoni>; <https://www.knihcentrum.cz/dinosauri-elektronicka-tuzka>; <https://neoluxor.cz/stolni-hry/poskladej-si-dejiny-ceskych-zemi--213471/>; <http://www.antikvariat-bohumin.cz/cz/knihy/priroda-zvirata/kone-jezdeckvi/19257-svet-koni-a-poniku.html>; <http://www.zlatastuha.cz/gorila-a-ja>.

MOTÝLI A1 – PRACOVNÍ LIST

1. Co je to? Napiš slova k obrázkům. Obrázky můžeš vybarvit.

MOTÝL

HOUSENKA

ROSTLINA

KVĚT

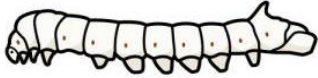
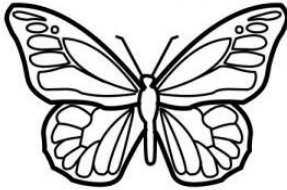
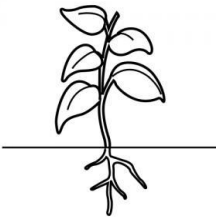
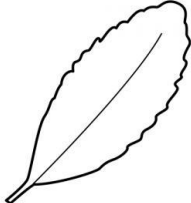
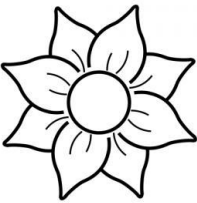
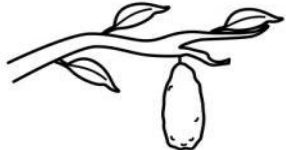
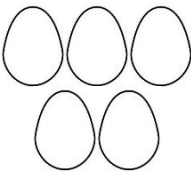
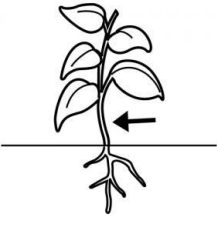
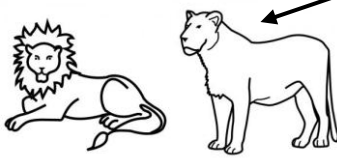
LIST

KUKLA

VAJÍČKA

SAMIČKA

STONEK

		
1. H _____	2. M _____	3. R _____
		
4. L _____	5. K _____	6. K _____
		 ♂ lev ♀ lvice
7. V _____	8. S _____	9. S _____

2. Napiš slova, jak budou v textu za sebou:

1. 2. 3.
4. 5. 6.

3. Najdi a podtrhni slova ze cvičení 1:

Motýl a rostlina si pomáhají:
motýl opyluje rostlinu a saje z květů sladký nektar.

Motýlí samička klade vajíčka na listy.

Z vajíček se líhnou housenky. Housenky se krmí listím, několikrát se svléknou a nakonec se zakuklí.

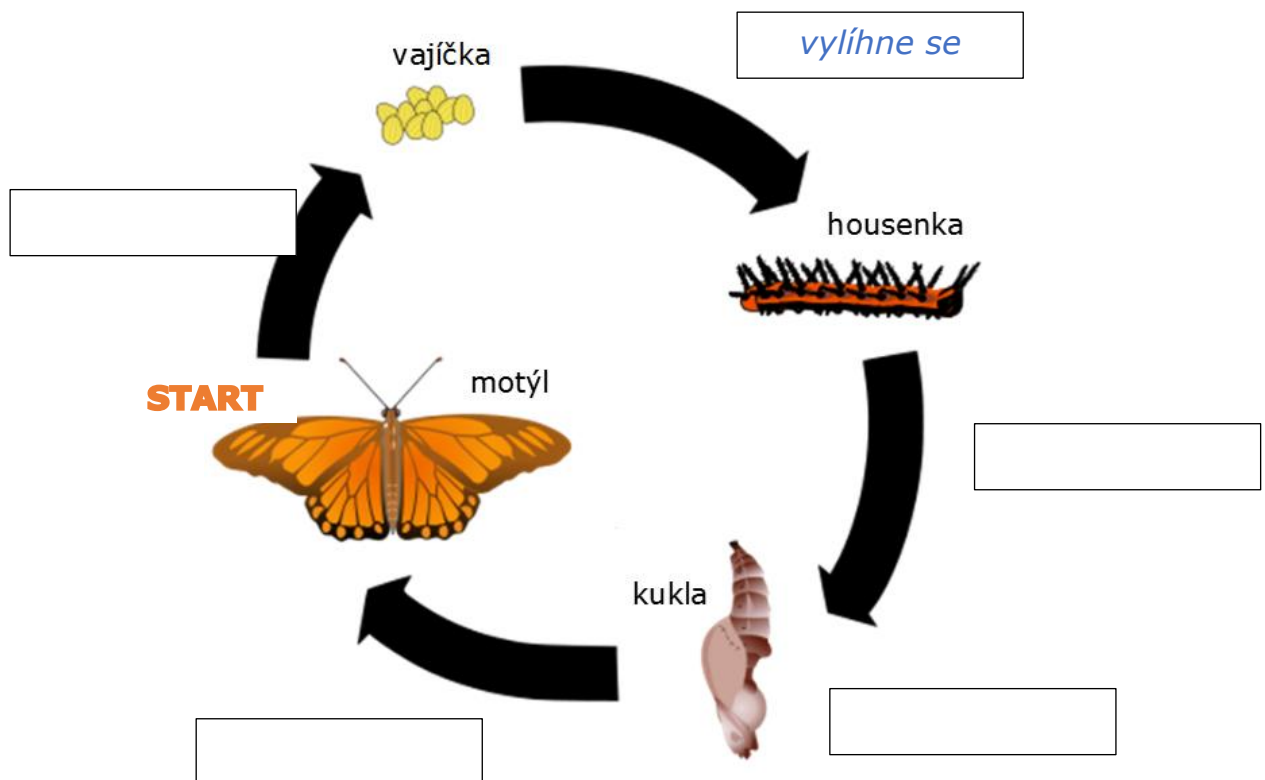
Kukla visí na listu nebo stonku. Z kukly se potom vylíhne motýl. Koloběh může začít znovu.

4. Přečti text a spoj obrázky a odstavce.

5. Doplně slova do rámečků:

vylíhne se, visí, klade, zakuklí se, vylíhne se

6. Popiš koloběh života motýla podle obrázku.

7. Vybarvi: je to pravda (ANO) = 😊, je to lež (NE) = ☹️.

př. Motýl a rostlina si pomáhají.	😊	☹️
Housenka a rostlina si pomáhají.	😊	☹️
Motýlí samička klade vajíčka na květ.	😊	☹️
Housenky jí listy.	😊	☹️
Motýl se vylíhne z vajíčka.	😊	☹️
Kukla visí na listu nebo stonku.	😊	☹️

8. Spoj slovesa s obrázky:

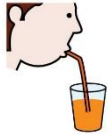

↑
opylovat

pomáhat (si)

vylíhnout se

zakuklit se

svléknout se

krmit

klást

viset

sát

9. Doplně slova do textu a vymysli název: _____

Motýl a rostlina si pomáhají.

Motýl rostlinu a nasává z květů sladký nektar.

Motýlí samička vajíčka na listy.

Z vajíček se housenky. Housenky se listím, několikrát se a nakonec se

Kukla na listu nebo stonku. Z kukly se potom motýl. Koloběh může začít znovu.

Použité zdroje:

Autor piktogramů: Sergio Palao, ARASAAC (<http://arasaac.org>), [CC \(BY-NC-SA\)](#)

Obrázky:[cit. 2017-11-23]. Dostupný pod licencí Creativ Commons a Public Domain na WWW :

Autor: Bugboy52.40 – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0,

<<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6974611>>

<http://gardener.wikia.com/wiki/File:Cabbage_White_Butterfly_Eggs_on_Marrow_Leaf.jpg>

<<https://pixabay.com/cs/housenka-mot%C3%BDI-st%C3%A1dium-otak%C3%A1rek-732368/>>

<<https://pixabay.com/cs/housenka-list-zelen%C3%A1-brouk-hmyz-36248/>>

Autor: Hectonichus – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons,

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ANymphalidae_-_Danaus_plexippus_Chrysalis.JPG>

<[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sericocherus_mexicanus_\(female_laying_eggs_on_Coccoloba_uvifera_leaf\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sericocherus_mexicanus_(female_laying_eggs_on_Coccoloba_uvifera_leaf).jpg)>

<<https://pixabay.com/cs/ku%C5%99%C3%A1tko-shell-l%C3%ADhnut%C3%AD-vyl%C3%ADhli-45964/>>

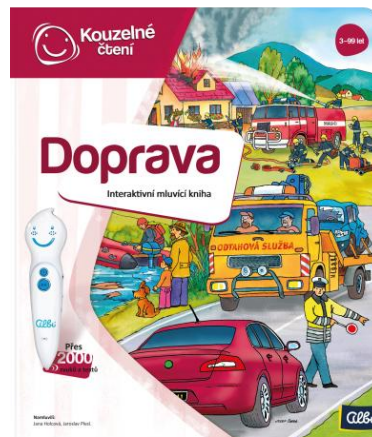
OBJEVTE KOUZLO MLUVÍCÍCH KNIH A2 – PRACOVNÍ LIST

Objevte kouzlo mluvících knih!

Rádi si hrajete? Rádi čtete? Kniha **Kouzelné čtení od ALBI** se vám bude líbit! S ní se naučíte nové věci a navíc to bude velká zábava.

Jak to funguje? Budete potřebovat mluvčí tužku a speciální knížku. Tužka si přečte kód z knížky a potom nahlas čte, vydává zvuky nebo vás vyzkouší, jestli si pamatujete nové věci. Jedna tužka funguje na všechny knihy od ALBI (Lidské tělo, Dinosauři, Svět zvířat nebo Doprava a další).

Kde můžete kouzelné knihy koupit? **Kupujte v knihkupectví nebo na internetu (na www.albi.cz se slevou 20 %).**

Obrázek č. 1

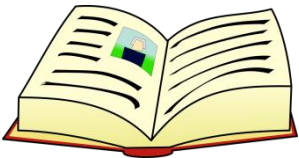
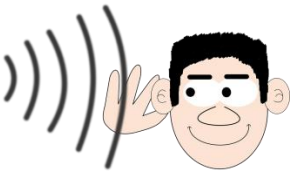

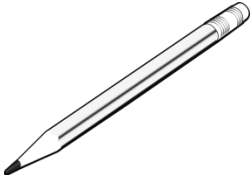

Obrázek č. 2

Otázky a úkoly k textu:

1. Napiš správné slovo k obrázku:

KOUZLO – KNIHA – ČTENÍ – TUŽKA – ZVUK – KNIHKUPECTVÍ

		
K _ _ _ _	Z _ _ _	K _ _ _ O
		
K _ _ _ _ _ _ _	T _ _ _ _	Č _ _ _ _

2. Co znamená slovo *speciální*? (V textu: Budete potřebovat mluvící tužku a speciální knížku.)

- a) velkou b) obyčejnou c) oblíbenou d) zvláštní

3. Jak fungují kouzelné knihy od Albi? Doplně do textu slova:

přečte – pamatujete – vydává – funguje – potřebovat – vyzkouší – čte

Jak to funguje? Budete mluvící tužku a speciální knížku. Tužka si **přečte** kód z knížky a potom nahlas, zvuky nebo vás, jestli si nové věci. Jedna tužka na všechny knihy od ALBI (Lidské tělo, Dinosauři, Svět zvířat nebo Doprava a další).

4. Kde můžu koupit knihu Kouzelné čtení od Albi?

5. Co je obrázek č. 1? Popiš, co je na obrázku.

6. Co potřebuji mít, aby knížka mluvila?

7. Zakroužkuj správnou odpověď:

- a. Funguje mluvicí tužka s obyčejnou knížkou? ano – ne
- b. Můžu jednu mluvicí tužku použít na více knih od Albi? ano – ne
- c. Dostanu na knížku slevu 20 % v knihkupectví? ano – ne
- d. Umí tužka číst nahlas? ano – ne

8. Kde můžeš tento text vidět?

- a) na oblečení
- b) v časopise
- c) v kuchařce
- d) v návodu k televizi

9. Proč někdo napsal tento text? Co ti chce říct?

- a) Čtete hodně knih.
- b) Kupte si mluvicí tužku a knížku.
- c) Pište do knih.
- d) Nakupujte jen se slevou.

10. Obrázek č. 2 ukazuje části mluvicí tužky. Číslo 6 je reproduktor. Co dělá?

- a) ukazuje nám svět
- b) mluví a dělá zvuky
- c) svítí
- d) bliká

11. Obrázek č. 2 ukazuje části mluvicí tužky. Číslo 3 chybí. Co to je?

- a) hlasitost
- b) nabíječka
- c) baterie
- d) zapnutí a vypnutí

12. Která mluvicí kniha se ti líbí a chtěl(a) bys ji? Řekni proč.

Knize od ALBI se říká *interaktivní*. S interaktivními knihami můžete dělat i jiné věci než jen číst! Interaktivní knihy obsahují nejen text a obrázky, ale můžete je hladit, skládat, můžete tam strčit ruku, něco do nich napsat nebo nalepit. Interaktivní knihy mohou vydávat i zvuky.

13. Co to je interaktivní kniha?

- a) barevná kniha
- b) kniha, kterou můžete hladit, skládat, lepit, vydávají zvuky
- c) kniha, která nemá text a obrázky
- d) kniha o lidském těle

14. Zakroužkuj knihy, které jsou pravděpodobně interaktivní:

 <p>a)</p>	 <p>b)</p>	 <p>c)</p>
 <p>d)</p>	 <p>e)</p>	 <p>f)</p>

15. Jaké knihy máš rád(a)? Napiš celou větou proč.

Použijte fráze: *Mám rád... / Mám ráda...*

Nemám rád... / Nemám ráda...

- pohádkové knihy
- komiksové knihy
- dobrodružné knihy

- encyklopedické knihy
- obrázkové knihy
- interaktivní knihy

– ?

16. Povídejte si o reklamách:

Kde můžeme vidět reklamu?
Jak vypadají reklamy?
Proč se dělají reklamy?
Znáte nějakou reklamu?

17. Vyber si 1 věc, kterou každý den používáte (hřeben, sklenice, penál, ...).

- Vytvoř na tuto věc reklamu do časopisu.
- Můžeš se podívat, jak reklama v časopisech vypadá.

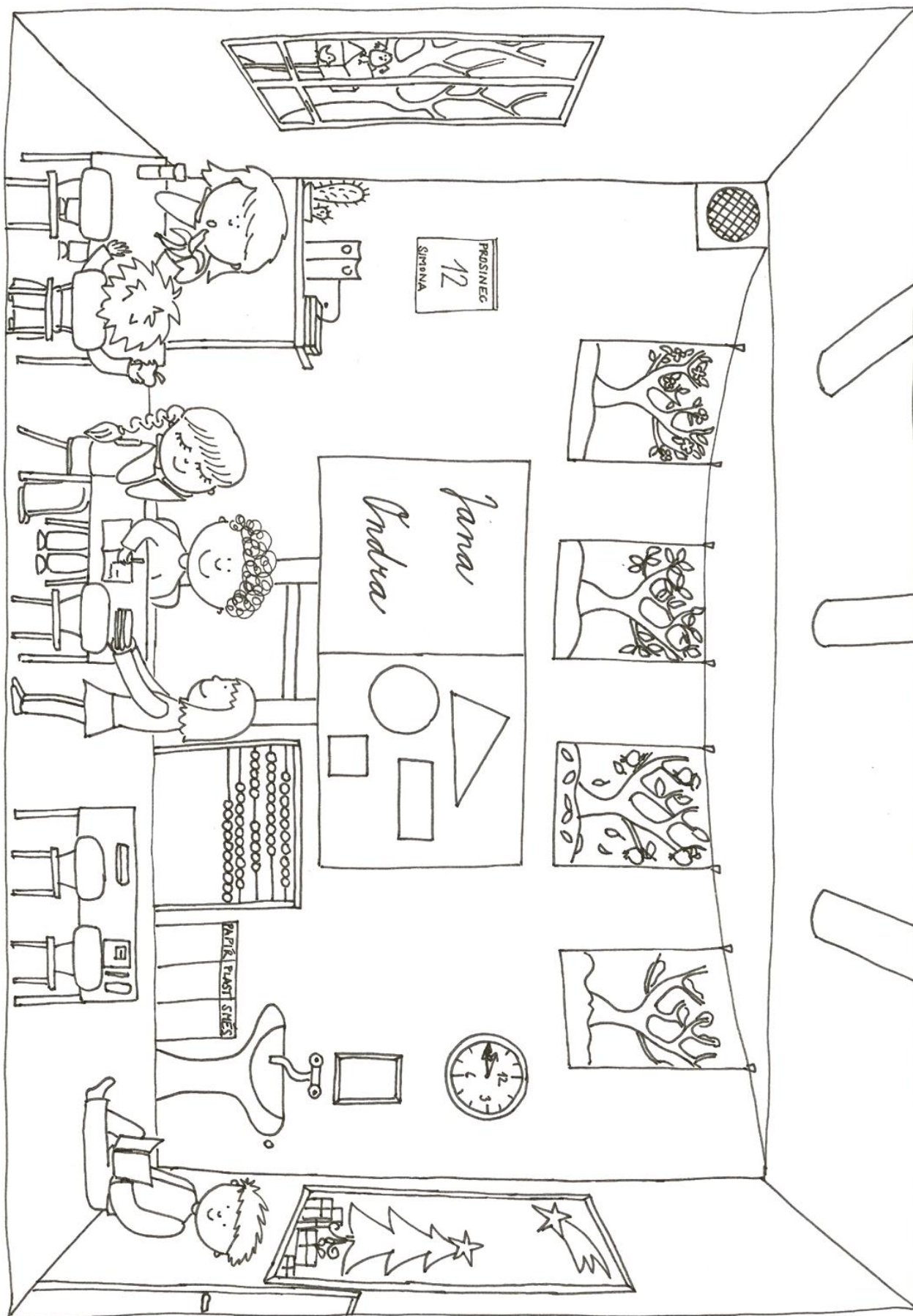

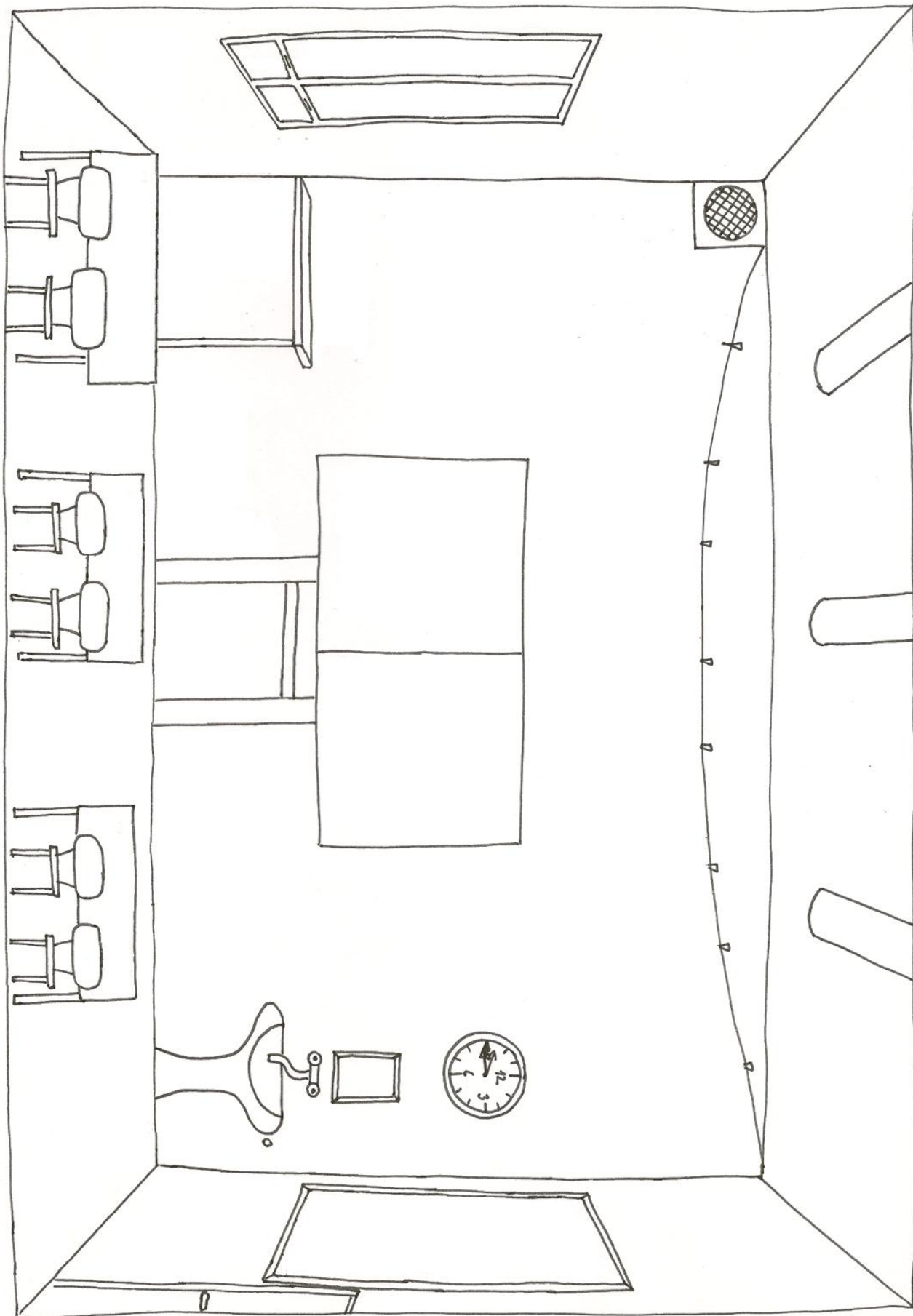
Zdroje obrázků:

[cit. 2018-30-05] Dostupné pod licencí Public domain a Creative Commons na WWW:
<<https://pixabay.com/en/magic-wand-magician-sorcerer-297332/>>
<<https://pixabay.com/cs/kniha-%C4%8D%C3%ADst-otev%C5%99eno-publikovan%C3%A9-147292/>>
<<https://pixabay.com/cs/tu%C5%BEka-kreslen%C3%AD-ps%C3%A1t-pero-%C5%A1koly-297427/>>
<<https://pixabay.com/cs/barevn%C3%A9-knihy-barevn%C3%A9-reg%C3%A1-3183964/>>
<<https://pixabay.com/cs/zvuk-poslech-%C4%8Dlov%C4%9Bk-ucho-sly%C5%A1en%C3%AD-159915/>>
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nlyl_reading_man_with_glasses.svg>

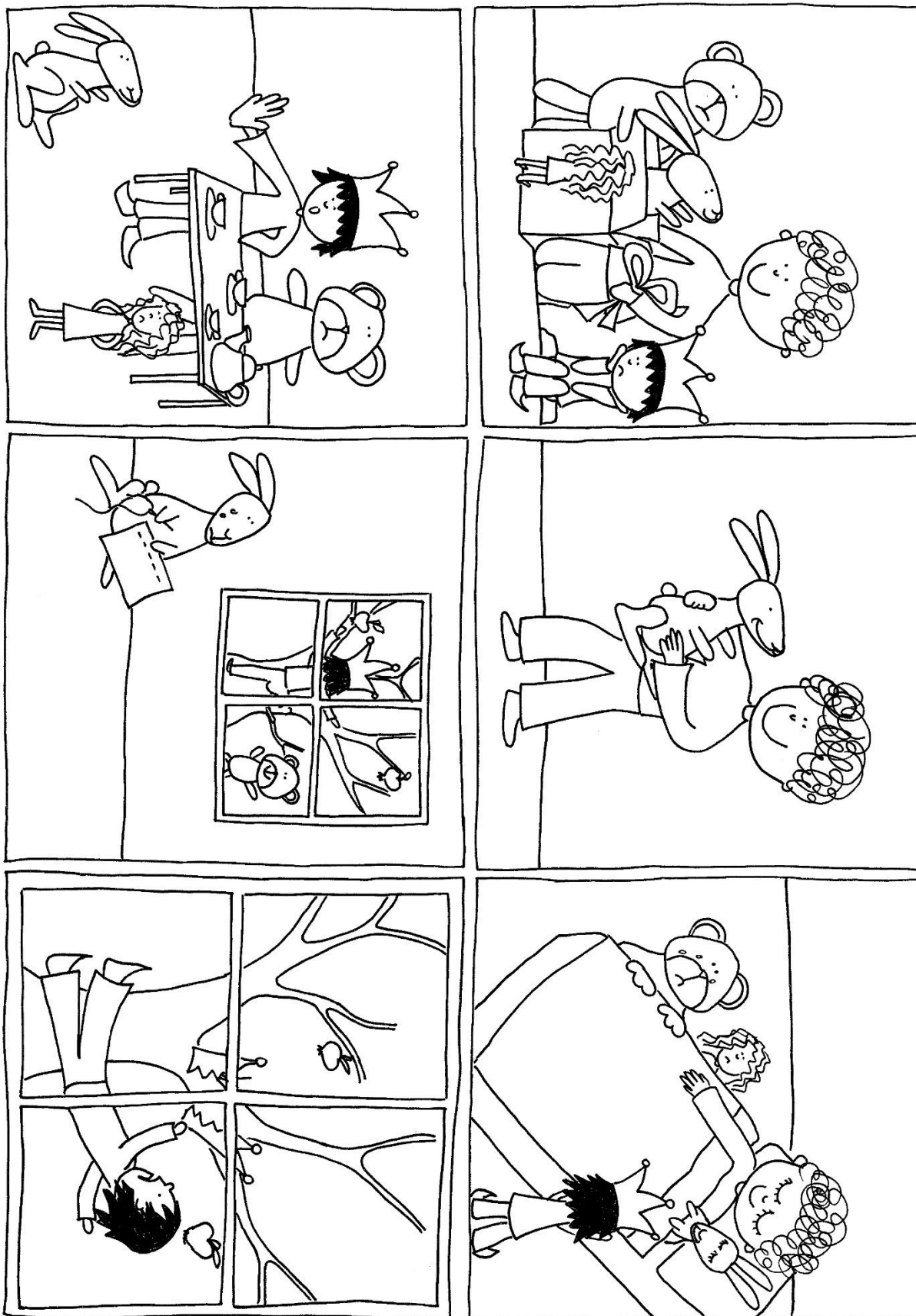
Obrázky interaktivních knih [cit. 2018-30-05]:

<<http://www.kouzelnecteni.cz/dinosauri/>>
<<http://www.sechovcova.cz/cirkus-scartoni>>
<<https://www.knihcentrum.cz/dinosauri-elektronicka-tuzka>>
<<http://www.knihydetem.cz/doporucujeme/kastankuv-domecek/>>
<https://www.slovar.cz/a-sea-voyage-a-pop-up-story-about-all-sorts-of-boats.html?page_id=17827>
<<http://www.albatrosmedia.cz/tituly/43839945/ja-stene/>>
<<http://www.albatrosmedia.cz/tituly/43655115/velky-zavod/#productGallery>>
<<http://www.kouzelnecteni.cz/knihy/>>

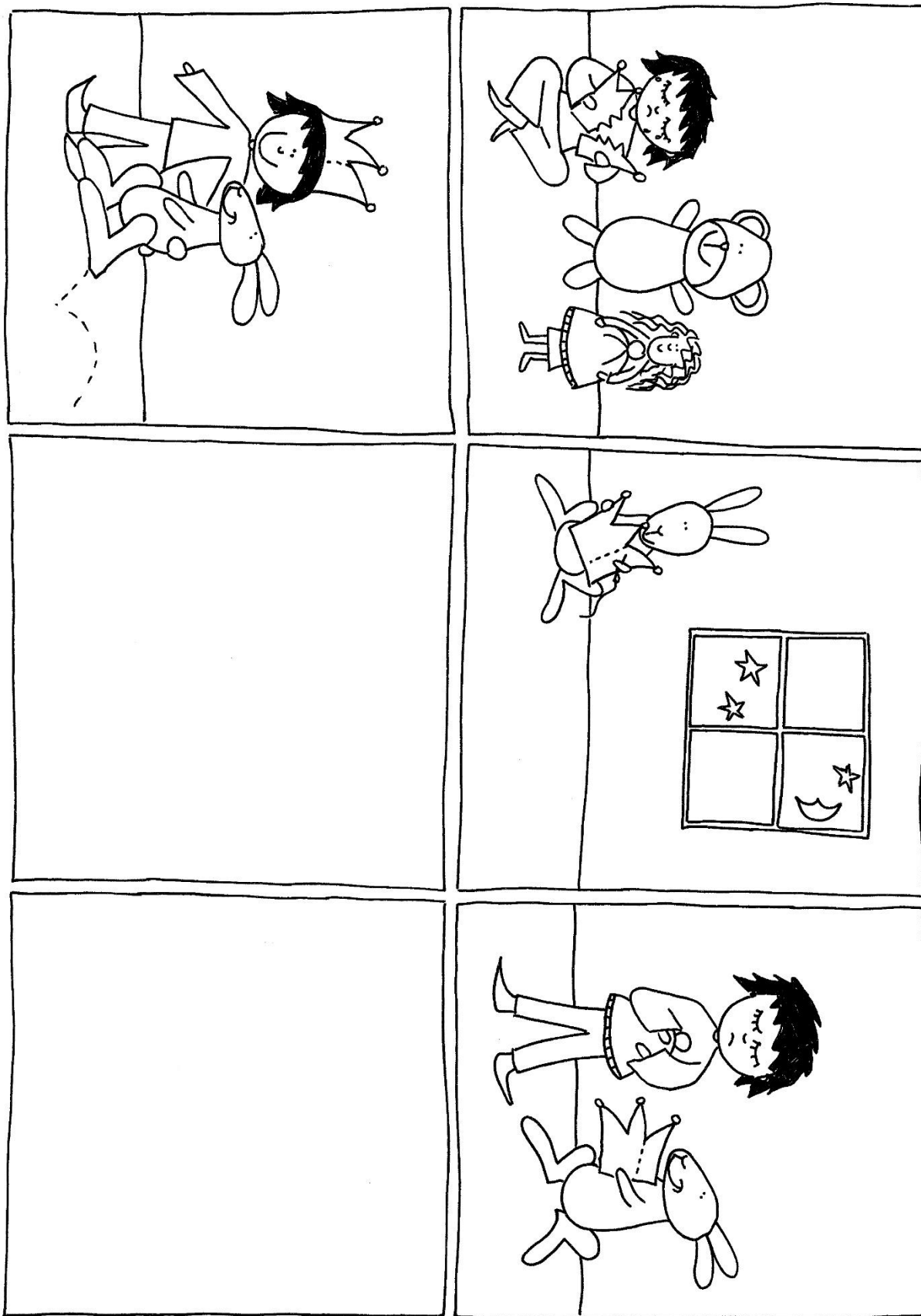

KOMIKS – ČÁST 1

KOMIKS – ČÁST 2

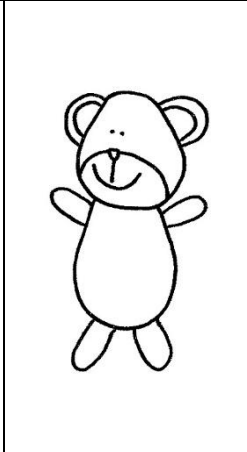

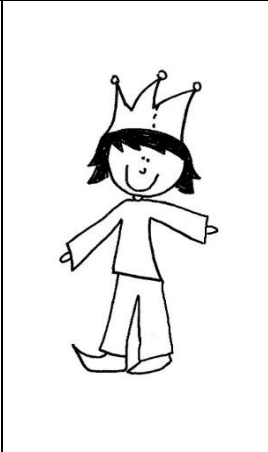

KOMIKS A1

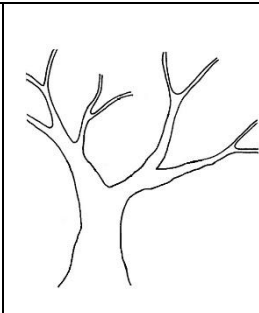

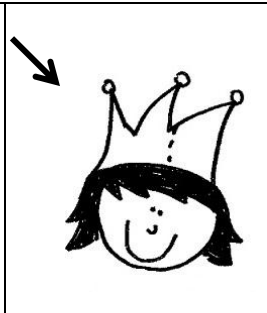

1. Co je na obrázku?

Doplň slovo k obrázku:

PANENKA – MEDVĚD – KAŠPÁREK – ZAJÍC – KLUK

				
K _ _ _	M _ _ _ _	_ _ _ C	_ _ _ _ A	K _ _ _ _

ČEPICE – DÁREK – HRAČKY – JABLKO – STROM

				
_ _ _ K	S _ _ _	_ _ _ O	Č _ _ _ _	_ _ _ _ Y

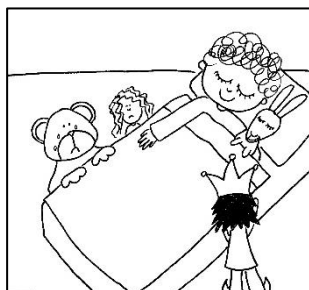
2. Co dělají?

Vystřihni všechna slova. Dej každé slovo ke správnému obrázku.

SPÍ	PADÁ	PLÁČE	MÁ RÁD
DÁVÁ	LEZE	NESMÍ	DOSTAL
OPRAVUJE		JSOU KAMARÁDI	

Příklad:

SPÍ

3. Kdo co dělá?

Napiš na čáru, kdo to na obrázku dělá. Spoj větu se správnými slovy.

- a) _____ **KLUK** _____ spí _____ na strom.
b) _____ _____ padá _____ kamarádi.
c) _____ _____ pláče _____ si hrát.
d) _____ _____ leze _____ rozbitou čepici.
e) _____ _____ dává šaškovi _____ **v posteli se zajícem.**
f) _____ _____ má rád _____ ze stromu.
g) _____ _____ nesmí _____ zajíce.
h) _____ _____ opravuje _____ a je smutný.
i) _____ _____ dostal _____ opravenou čepici.
j) _____ a _____ jsou _____ dárek.

4. Slož obrázky tak, jak jdou správně za sebou.

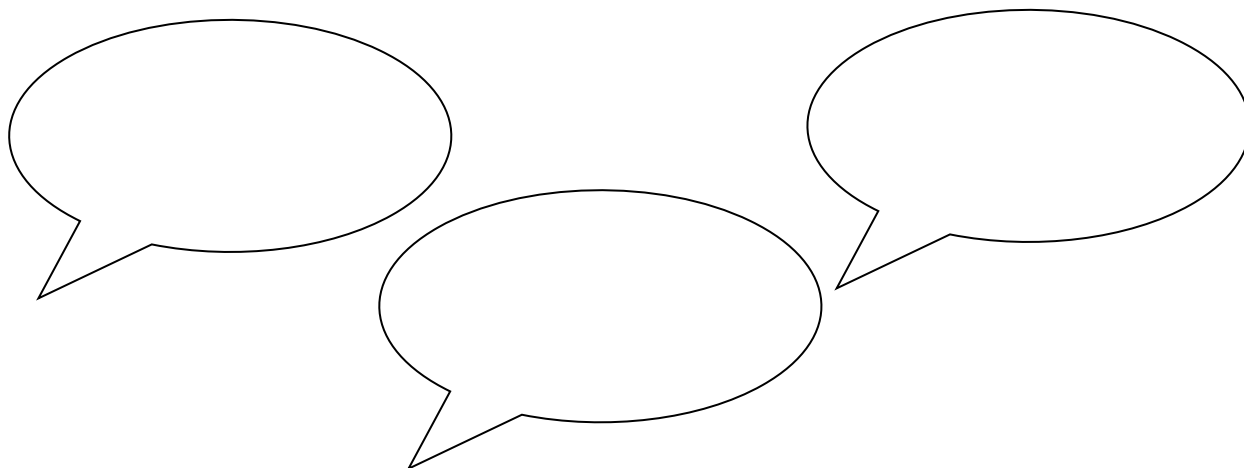
5. Popiš, co je na obrázcích za sebou (použij slova z minulých cvičení).

6. Co říkají? Vystříhej bubliny. ✂

Dej (můžeš nalepit) bubliny ke správným obrázkům. Pozor na to, kdo to říká.

8. Myslíš, že říkají něco jiného? Napiš to do prázdných bublin a dej k obrázku.

9. Jak se cítí?

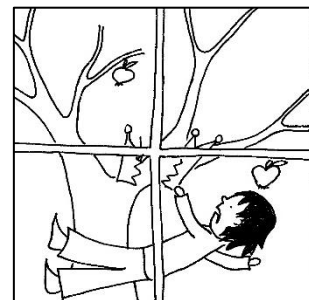
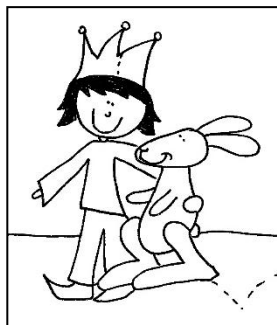
Spoj obrázek se slovem.

JE SMUTNÝ

JE VESELÝ

MÁ RADOST

MÁ STRACH

10. Proč se tak cítí?

Doplň věty. Použij slova z předchozích cvičení.

- a) Je smutný, protože _____.
- b) Je veselý, protože _____.
- c) Má radost, protože _____.
- d) Má strach, protože _____.

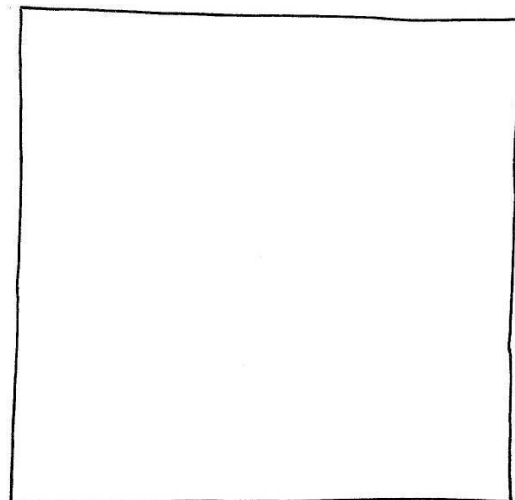
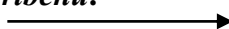
11. Co se stalo, jak se postavy cítily, co dělaly?

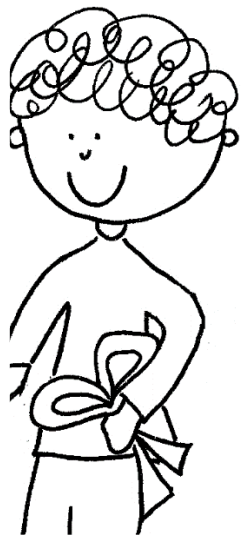
Vyprávěj celý příběh.

Použij věty a slova z minulých cvičení.

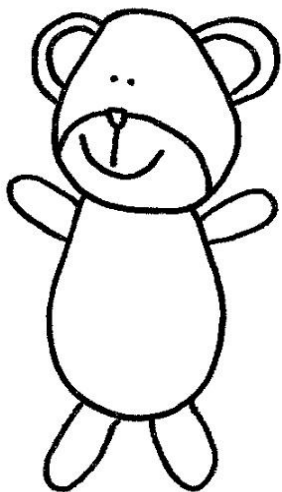
12. Jak by mohl příběh pokračovat?

Vymysli a nakresli další okno příběhu.

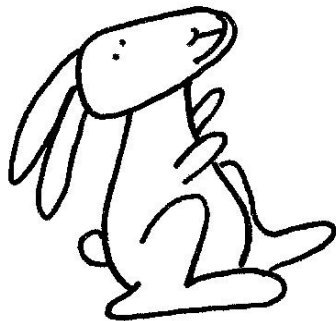

KLUK

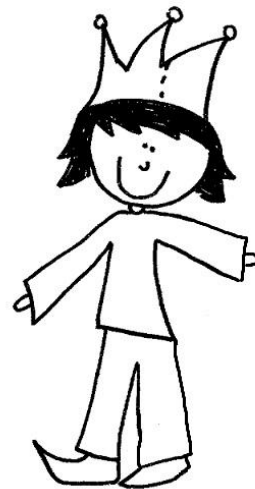
MEDVĚD

ZAJÍC

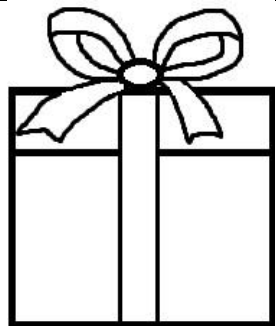

PANENKA

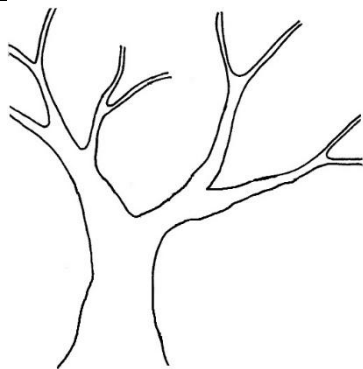

KAŠPÁREK

DÁREK

STROM

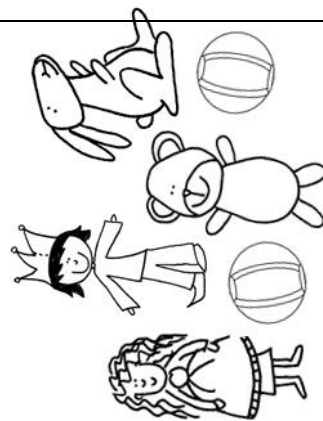
JABLKO

ČEPICE

HRAČKY

SPÍ	PADÁ	PLÁČE	MÁ RÁD
DÁVÁ	LEZE	NESMÍ	DOSTAL
OPRAVUJE		JSOU KAMARÁDI	

**Tady máš svoji
čepici, je
opravená.**

**Jsi hodný, zajíci.
Jsi můj kamarád.
Mám tě rád.**

**NE!
S námi si hrát
nesmíš!**

**Dostal jsem
novou hračku -
zajíce. Děkuju!**

**Opravím
kašpárkovi
čepici.**

**POMOCI!
PADÁM!**

**Natrháme si
jablka
ke svačině.**

**Mám rád svoji
novou hračku.
Mám rád zajíce!**

**Chceme taky
spát s klukem
v posteli.**

**Mám rozbitou
čepici.**

Gramotnostní dovednosti v období
mladšího školního věku – možnosti
rozvoje a diagnostiky. Pracovní listy.

*Klára Špačková, Veronika Laufková, Marie Rychlíková,
Anna Kucharská, Zuzana Janoušková, Michaela Jiroutová*

Vydala Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta

Rok vydání: 2019

Počet stran: 62

Formát A4

1. vydání

ISBN 978-80-7603-101

 TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

MUNI

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

..META*[✓]